

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Миронюк І.С., Слабкий Г.О., Брич В.В., Білак-Лук'янчук В.Й.

Ужгородський національний університет

Вступ. Починаючи з 2014 року в Україні формується система громадського здоров'я. Створено і функціонує Центр громадського здоров'я МОЗ України та створюються регіональні центри громадського здоров'я. Розвивається законодавча та нормативно-правова база системи. Так, розпорядженням КМУ від 30.11.2016 р. №1002-р прийнята Концепція розвитку системи громадського здоров'я.

Підґрунттям для розвитку системи громадського здоров'я є «Європейський план дій по укріпленню потенціала и услуг общественного здравоохранения».

В 2017 році Кабінетом Міністрів України було затверджено спеціальність 229 – «Громадське здоров'я». Підготовка професійних кадрів для системи громадського здоров'я в Україні почала проводитися починаючи з 2018-2019 навчального року коли Острозька державна академія та Сумський державний університет здійснили прийом студентів для підготовки бакалаврів за спеціальністю «Громадське здоров'я».

З 2019-2020 навчального року в Україні почато підготовку магістрів за спеціальністю «Громадського здоров'я». Всього, для навчання в магістратурі вищими навчальними закладами країни прийнято 18 студентів за державним замовленням та 34 студентів для навчання на платній основі. Цьогорічний досвід приймальної до вищих навчальних закладів компанії, спеціальність «Громадське здоров'я» серед абітурієнтів авторитетом не користується.

Основна частина.

Основою для підготовки кадрів для системи охорони здоров'я стали освітній стандарт на базі якого розроблені навчальні програми і робочі плани. При їх розробці використано досвід країн Європи та матеріали міжнародних тренінгів, які проводилися в Україні.

Проблемою в організації навчального процесу стала відсутність навчальних та методичних матеріалів, а також підготовлених викладачів. В цих умовах використовуються матеріали міжнародних тренінгів та крім штатних викладачів університетів широко залучаються до педагогічного процесу практичні працівники які добре розуміються на певних темах робочого плану підготовки магістрів.

Складним питанням в навчальному процесі стає вибір практичних баз навчання. Під час навчання на практичних базах студенти мають відпрацьовувати навички послуг у сфері громадського здоров'я. Концептуально ці послуги визначені основними оперативними політиками, а детально вони в Україні ще не визначені.

При цьому необхідно зазначити, що відсутність зацікавленості абітурієнтів в отриманні спеціальності «Громадське здоров'я» пов'язана з відсутністю інформації про місця майбутньої роботи та про функції, які будуть виконувати фахівці після закінчення навчання і задачі, які будуть вирішувати. А це ускладнює профорієнтаційну роботу.

Висновки.

1. Необхідно проводити широку комунікаційну роз'яснювальну роботу, як серед випускників загально-освітніх шкіл, так і медичних коледжів, випускників бакалаврських програм різних спеціальностей та медичних працівників з метою формування престижу спеціальності «громадське здоров'я».

2. Важливо провести розрахунки потреби у кадрах для системи громадського здоров'я на всіх рівнях її функціонування та необхідності їх спеціалізації по виконанню основних оперативних функцій системи громадського здоров'я.

3. Розширити в країні систему первинної підготовки фахівців для сфери громадського здоров'я, в тому числі за рахунок державного замовлення та створити систему післядипломної підготовки (безперервного професійного розвитку) спеціалістів і забезпечити проходження спеціалізації тих кадрів, які уже працюють в закладах, які інтегруються в систему громадського здоров'я.

4. Враховуючи відсутність в країні сучасного навчально-методичного забезпечення з підготовки фахівців для системи громадського здоров'я необхідно забезпечити підготовку Національного підручника «Громадське здоров'я» та його видання необхідним для країни накладом.

5. При підготовці фахівців для системи громадського здоров'я основним пріоритетом навчального процесу має стати формування у студентів і слухачів визначених освітнім стандартом компетенцій та забезпечення набуття ними практичних навичок, які будуть необхідними в їх майбутній практичній роботі.

6. Надзвичайно важливим питанням сьогодення є підготовка викладачів предмету громадського здоров'я для вищих навчальних закладів відповідно до сучасних вимог викладання, знання задач, проблем та шляхів їх рішення в сфері громадського здоров'я в країні, а також дії в надзвичайних ситуаціях в указаній сфері.